

Справа «Дюндін проти Росії» (“Dyundin v. Russia”)

У рішенні, ухваленому 14 жовтня 2008 року у справі *«Дюндін проти Росії»*, Суд постановив, що

- було порушено ст. 10 Конвенції.

Відповідно до ст. 41 Конвенції Суд призначив сплатити п. Дюндіну 59 євро на відшкодування матеріальної шкоди та 1 000 євро як компенсацію моральної шкоди.

Обставини справи

Заявник В'ячеслав Олексійович Дюндін є громадянином Росії, народився 1952 року і мешкає у м. Орську. Він за фахом – журналіст.

21 серпня 2002 року заявник опублікував статтю у газеті «Орський вісник», використовуючи матеріали інтерв'ю з колишніми підозрюваними у крадіжці. Згадані особи розповідали, як працівники міліції, аби отримати зізнання у злочині, їх побили. Інтерв'ю у газеті супроводжувалося критичними коментарями заявника, в яких він звинувачував владу за неспроможність розслідувати випадки неналежного поводження з особами у правоохоронних органах і забезпечити притягнення винних до відповідальності.

Начальник відділу внутрішніх справ, у якому, як зазначав у своїй статті заявник, мало місце неналежне поводження, звернувся з позовом про наклеп проти заявника та власника газети. Позов було задоволено частково: відповідачам призначено сплатити 2 000 рублів (приблизно 70 євро) як компенсацію моральної шкоди. Це рішення було підтримане апеляційною інстанцією.

Зміст рішення Суду

Пан Дюндін скаржився на те, що було порушено його свободу вираження поглядів, гарантовану ст. 10 Конвенції.

Суд зауважив, що листи Уряду свідчили про те, що національні суди надали винятково важливого значення висновкам слідчої перевірки стосовно тверджень підозрюваних про неналежне поводження з ними. А відтак суди прийняли як беззастережні висновки цієї перевірки, які зводилися до відсутності підстав порушувати кримінальну справу проти відповідних працівників міліції. Тому жодні докази, подані заявником, не змогли переконати суди у правдивості інформації, викладеної в його статті. У зв'язку з цим Суд нагадав, що стандарт обґрунтованості обвинувачення проти особи, яке пред'являється їй компетентними органами, аж ніяк не може дорівнювати стандарту обґрунтованості журналістських оцінок стосовно питання загального значення.

Відтак Суд не погодився з тим, що національні суди навели належні та достатні причини відмови у прийнятті доказів заявника. Також Суд відзначив, що національні суди не провели потрібну оцінку відповідних фактів. На думку Суду, ті факти, що були представлені судам, становили достатнє фактичне підґрунтя для тверджень про грубе поводження з боку працівників міліції. Не міг Суд також погодитися з позицією Уряду у тому, що заявник не мав права публікувати інформацію про неналежне поводження після того, як було проведено розслідування і ухвалено рішення про відмову у порушенні кримінальної справи. У своїй статті заявник відзначав, що прокуратура відмовилася порушити кримінальну справу у відповідь на заяви двох підозрюваних осіб про неналежне поводження з ними. Заявник критикував компетентні органи за пасивне ставлення до згаданих заяв, у такий спосіб, висловлюючи свою думку стосовно справи загальногромадського значення.

Суд нагадав про особливу роль журналістів та преси у поширенні інформації та ідей щодо питань загального значення. Далі Суд дійшов висновку про те, що стаття заявника була чесним коментарем стосовно питання загального значення. Вона ґрунтувалася на достатніх фактах і не

перевищувала межі допустимої критики. Рішення національних судів проти заявника становили собою порушення його права на свободу вираження поглядів. Адже ці суди не скористалися можливістю встановити справедливий баланс між необхідністю захистити інтереси позивачів та правом заявника на поширення інформації, котра має загальне значення. Також суди не провели розмежування між власними судженнями заявника та його цитуванням тверджень інших осіб (підозрюваних під час допиту). Насамкінець суди не спромоглися надати адекватну оцінку відповідним фактам. А отже, національні суди у цій справі не виконали стандартів, котрі закладені у ст. 10 Конвенції, а саме – не сформулювали «належних та достатніх» причин, які б виправдовували втручання у права заявника. Таким чином, суди переступили вузькі межі наданої їм свободи розсуду в обмеженні дебатів із питання загального значення. А тому втручання не було «необхідним у демократичному суспільстві». Отож, було порушено ст. 10 Конвенції.